

A painting of a steam locomotive in a fireplace. The locomotive is dark brown with a white smokestack emitting a plume of white smoke. It is positioned on a set of tracks within the fireplace. Above the fireplace, on a wooden mantel, sits a round clock with a white face and black hands, flanked by two silver candelabras. The scene is set in a room with light-colored walls and a wooden floor.

Boczny Tor 433

pusta orkiestra

* * *

Kiedy w tekście z gazety natrafiasz na zdanie: „Samotność w świecie przyszłości nie jest pożądana”, reagujesz odruchowo — w przeszłości też nie była! Wnet skojarzenia zabawiają się z tobą i tracisz grunt kontekstu. Jak brzytwy, na szczęście tępą po latach, chwytasz się Ciorana. Byle do rana. Po zmierzchu wszelkiej myśli noc się dłuży, czy kolejny dzień stoczysz poorany sennością?

Spokojnie możesz powiedzieć, że wszechświat nie ma żadnego sensu. Nikt się nie obrazi.

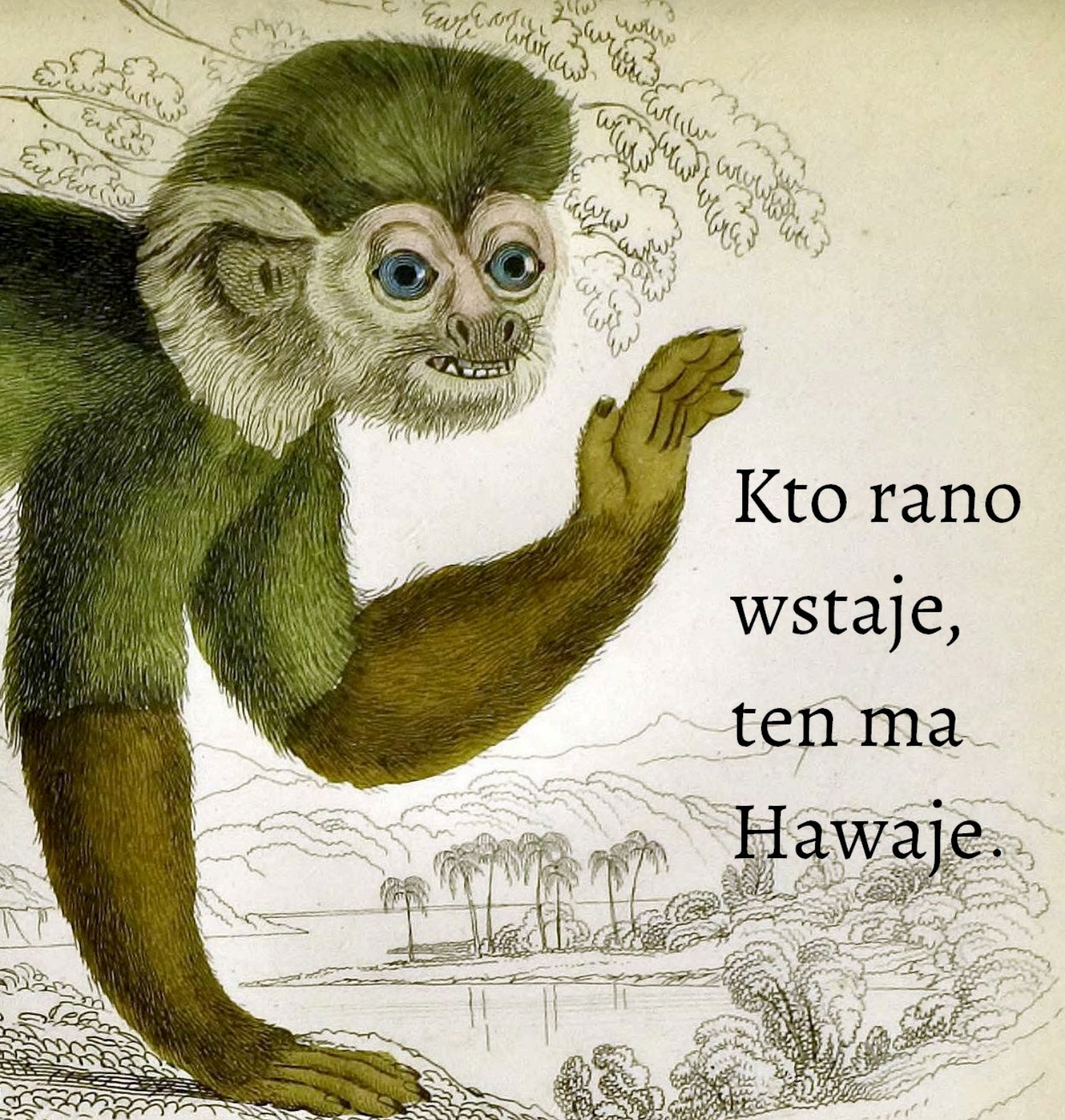
Spróbuj jednak rzec to samo o kimś, o kimkolwiek, a zaprotestuje lub nawet będzie usiłował cię ukarać. [...]

Oto i cały sekret życia: nie ma ono żadnego sensu, ale każdy z nas znajduje go dla siebie¹.

---

¹ **Emil Cioran**, *Zmierzch wszelkiej myśli*, przeł. Ireneusz Kania, Wydawnictwo Aletheia, W-wa 2021, s. 7.

Kto rano
wstaje,
ten ma
Hawaje.

* * *

Fraszka na rannego ptaszka

w objęciach mroźnej zimy
mimo że jesień jej imię
marzniesz i marzysz krztynę
o gorętszej dziewczynie

lecz nie narzekaj bo gorzej
samotnie płonąć na dworze
czas byś na oczy przejrzał
wiesz przecież: upał zelżał

* * *

Ćwiczenie łagodności (1)

[...] człowiek, który wybiera samotność, najpierw powinien gruntownie rozliczyć się z własnym sumieniem².

Jeśli nie wiesz, jak zakończyć nierozpoczęte zdanie, zacznij od niechcenia. Niech cię to jednak nie zdusi. Ćwiczenie [w] łagodności poprzedź oczyszczeniem. Najpierw, co prostsze, zanim wejdiesz w głąb mroku — spójrz wokół. Zacznij od siebie, to naturalne, ale spróbuj bardziej od swych brzegów, jeśli jesteś w stanie je wyczuć. Oddal się od siebie — i wróć bez złudzeń. Pojmujesz? Nie będzie inaczej.

Tak: nie oczekuj — bądź łagodnym czekaniem, które nie odgradza od świata, ale i nie musi go nagabywać.

---

² **Sándor Márai**, *Księga ziół*, przełożył Feliks Netz, Czytelnik, W-wa 2011 [oryg. wyd. Budapeszt 1943], s. 24.

Jesteś, gdzie jesteś. Skorzystaj ze słów zostawionych, niewykluczone, że dla ciebie, przez tych, którzy nigdy już nie zmienią zdania. Ty masz czas. Tak się przynajmniej wydaje być.

O tym, że nikt nie może pomóc. Trzeba się z tym pogodzić, że człowiek nie umie pomóc. Nie ma takiej kobiety i takiego przyjaciela. Trzeba się z tym pogodzić, że pomoc być może nie jest konieczna: to miotanie się, ta beznadzieja, te chwilowe rozwiązania, ta wieczna nierozwiązywalność wszystkiego, co ludzkie — to właśnie jest warunkiem, abyś stał się człowiekiem i na ludzki sposób wypowiedział się w świecie³.

---

³ **Sándor Márai**, *Księga ziół*, przełożył Feliks Netz, Czytelnik, W-wa 2011 [oryg. wyd. Budapeszt 1943], s. 142

**JAKĄ PRAWDE
MASZ DZIŚ
DLA MNIE,
SZCZERE POLE?**

**BARDZO TRUDNO
ZROBIĆ JAJKO
Z JAJECZNICY.**

* * *

Ćwiczenie łagodności (2)

Wyzeruj agresję żalu. Ćwiczenie trudniejsze, bo dobrze wiesz, jak łatwo przychodzi ci kłamać, gdy chcesz powiedzieć, jak jest:

Mielonka

Żeby wziąć, trzeba brać.

*Żeby brać, trzeba dać. Żeby dać,
trzeba mieć. Żeby mieć, trzeba być,
mylić się⁴.*

---

⁴ **Max Zweit**, *Żabki*, boczny tor, Poznań 2012, s. 9.

乐

* * *

Ćwiczenie łagodności (3)

Nie pochylaj się nad sobą. Jedenaście lat temu przestałeś się bać. To żaden powód do euforii: strach był tak silny, że dreszcze nie miną. To byłeś ty, choć wiesz, że zmiana jest możliwa; to jesteś. Przetrwałeś dzięki pomocy najbliższych, ale nie mów im tego słowami. Nie przeprosiłeś zranionych, nie można przeprosić się z widmami i udawać przyszłość. Niepamięć nadal najgorszą wymówką, przypomina się. Żyj więc z żywymi, teraz — to wybaczalne.

* * *

Zamieszkał w wiolonczeli

Zamieszkał w wiolonczeli. Z zewnątrz niech sobie — ty w domku rezonansowym wsłuchany w napomnienia starzejącego się drewna. Każdy dźwięk przemeblujesz, jak zechcesz. Żadna ze ścian nie będzie prosta ani życie praktyczne. Tylko samotność piękna wiolinowa.

BT nr 433 / *pismo nie (p) o kolei*, od grudnia 1997 / 11.12.2023 / montaż słów: max zweit;
obrazki: René Magritte, *Time Transfixed*, 1938, z: Jaded in Japan (FB) – s. 1; Maki Haku, *Reconciliation*, 1970, z: Jaded in Japan (FB) – s. 10; fot. KNS – s. 14; dast

* * *

Pusta orkiestra

„Ja myślę”. Nietzsche podważa to stwierdzenie, wymuszone przez gramatyczną konwencję, która wymaga, żeby każdy czasownik miał podmiot. W istocie, mówi Nietzsche, „myśl przychodzi, gdy «ona» chce, nie gdy «ja» chcę [...].

„Nie wynaturzać faktycznego sposobu, w jaki myśli do nas przyszły”: nakaz ten uważam za nadzwyczajny [...]”⁵.

カラオケ

---

⁵ **Milan Kundera**, *Dzieła i pająki*, [w:] *Zdradzone testamenty. Esej*, przeł. Marek Bieńczyk, PIW, W-wa 1996, s. 135. Cytat z BT nr 331 / karaoke, czyli przegląd dni ostatnich / 15.06.2019.

